

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAI KIVÉTELESEL

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . 1 „ „
 Egyos szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.
 alatt.)

Hirdetési díj:
 Négy hasznos polt sorért 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű a többesrét hirdetések alká-
 szánál jutányos áron vételnek. Fel. Helyez-
 díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónapló sora 30 kr.

Nyitási költségek minden polt sora
 50 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztősé-
 gen és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 alatt.)

Kéziratok nem adatnak vissza.

Sovinismus.

Imé a mumus, amelyikkel ma-holnap a gyermekeket ijeszti. Napi sajtónk e szóval akarja legnagyobb politikai elfajulásunkat jellemezni, a feléges ur ezt röjja meg a magyarban, a miniszter sok baklövés fedezéséül evvel mentegeti magát, az egész magyar parlament, mint a legrettenetesebb felekylt ostorozza.

Nézünk hát a szemébe ennek a rémnek, mi is az a magyar sovinismus. Furcsa egy virág biz ez, mindenki disziti otthon vele az ablakát, de akik legjobban kultúráiják, azok kiabálnak róla legtöbb rosszat. Németország terem- tette meg a kosmopolitismus fogalmát, a német bölcelet és melegházi idealisztikus német irodalom plántálta tovább a világpolgárság csemetéjét. A u. n. »magasabb ember«-vel ellenkezik a nemzeti érzület, mert ez egy nemzethez való erősebb ragaszkodást fejez ki, míg e sentimentális betegség azt hirdeti, hogy minden embert egyaránt kell szeretni és így nem szabad egy bizonyos nemzet iránt különös melegebb érzéssel visel- tetni.

Beteges nézet, mert ellenkezik a tényleges politikai viszonyokkal, ellenke- zik leglényegesebb létfeltételeinkkel. Le- het, hogy jön egy késő korszaka az emberiségnek, midőn e tan lesz létfeltét el, de még ma nemcsak nem feltétel, hanem letakadály.

És míg a német théoria ekkép oltogatja világgá a világpolgárság fogalmát, mit tesz a német politika?

Tűzzel, vassal, törvényes s törvény- telen formában kiirtja a határai közt élő lengyeleket, zsarnokilag és erőszakosan németesíti a lotharingiai fran- cziákat, németesít, németesít követke- zetesen, öntudatosan és erőszakos- san. — Pedig sem a lengyel, sem a francia elem nem oly számos, hogy azok különállása megbolygathatná, vagy csak érinthetné az állami egyensúlyt — vagy a német supremátiát, sem oly poli- tikai éllel nem bír, hogy bármily irány-

ban divergens erőf fejthetne ki s míg a francziára legalább azt lehet ráfogni, hogy Franciaországhoz húz, a lengyele- kre nézve még ráfogni sem lehet, hogy Franciaországhoz húz, a lengyelekre nézve még ráfogni sem lehet, hogy va- lamely külhatalom felé vonzódnának. /

És a német gyarmatosítás terén mit látunk? Ahova egy maroknyi németiség letelepszik, ott meghonosítja nyelvét in- tézményeit, szokásait, sőt az Unio egy- némelyik államában még az uralkodó an- gol elemet is kiszorította és államnyelvé a sajátját tette.

Hát mindez nem sovinismus és nem haték nyabb, élesebb, türelmetlenebb, — mint a miénk? És vajon az a német kozmo- politikus théoria nem szintén a német sovinisztikus terjeszkedés köpenyegé-e? Ennek czége alatt a németesítés csápjai tapogatóznak és a világpolgárság jogczí- mén a német Schulverein a németesítés hálóját az egész világra kivelette.

És vajon a francia, a világ legmü- veltebb nemzete, kevésbbé sovinista? A francziák még szellemi termékeit sem akarják ismerni az idegenek és Geothe remekei lefordítva sincsenek, sőt Shakes- pere fordításuk is csak újabb keletű.

Az angol a világ legpraktikusab népe, de Angliában idegenre nézve még az igazságszolgáltatás sem olyan, mint bel- földire nézve és a nagy orosz nép a panszlavismus sovinista eszméivel fél Európát akarja lánczai közé fogni.

És vajon helyesellenjük-e a sovi- nista politikát? Feltétlenül!

Mert mai nap a politikai egyensúly és sulypont a nemzeti egységben rejlik. A jelen tendenciája az államalkotó népet, a társadalom, természet és poli- tika minden eszközével egy erős egy- séggyé olvasztani. És e beolvaztító termé- szetes és politikai eszközök közt egy sincs erősebb tartalmasabb, hatékonyabb, mint a nyelv. Aki a német birodalom alattvalój, az legyen egészen német s azért el kell pusztulni a lengyel s fran- czia elemnek. A francia királyok e bölcs

politikát még a renaissance idejében megvalósították.

Ez bölcs politika és sehol sem böl- csebb és szükségesebb, mint Magyaror- szágon, mert sehol az államlét fekélyét a nemzetiségi kérdés nem képezi.

Soha a magyar történetben szeren- csételebb elv nem lett proklamálva, mint a szt Istváné, a soknyelvűségről. De nem ez elv tette szerencsétlenné a magyart, hanem azon szervi sajátsága, hogy a sovinizmus mindenkor hiányzott belőle. Évszázadok alatt át nem hasoní- totta az idegen fajokat, hanem istápolta őket külön állasukban, mialatt ő magát emésztette föl, nem hódított, hanem hó- dolt, nem terjeszkedett, hanem ő néme- tesedett, tótosodott, oláhosodott.

És még a magyarnak vetik szemére a sovinizmust! És még mint bűnét em- legetik!

Bárha igaz volna! Nem bűn az, ha- nem a legbecesebb erénye lenne, mert erősebb és maradandóbb védelme volna az a magyarságnak és magyar államnak, a kardok élénél és a fegyverek csövénél.

E föld a m gyaré, e harc a lét harca. Aki magyar akar lenni, az le- gyen nyelvére is az, lehet talán jó ma- gyar amugy is, de egész magyar csak emigy leszen. És ha már küzdenie e Magyarorszáért, úgy egész lelke és szelleme minden fegyverével küzdjön kell érte és e küzdelemből sok, vagy főlöse- ges nem lesz soha. Minden társadalmi és politikai fegyverrel küzdjön érte, a létért való küzdelem sohasem fújhat el. Ami a németnél csak politikai eszély, az nálunk létfeltétel, magyarosítani, ma- gyarosítani, magyarosítani.

Ti pedig nagyképu bölcs atyái e honnak, ne a magyar sovinizmust nye- segecsétek, hanem neveljétek, őriztétek, szőlőit is megóvjátok, nagyra növevszé- tek! Ha erény az a sajátj, mely egy nemzet életét erősebbé teheti, úgy a so- vinizmus a legelső és a legkívánatosabb magyar erény.

Dr. Fényes Samu.

Jókai összes művei. A Jókai-jubileum alkalmából kiadandó nemzeti díszkiadás Jókai összes műveit magában fogja foglalni. A be- osztást maga Jókai csinálja meg. Főlöleges kijelenteni, hogy a kiállítás a lehető legfényes- sebb lesz. Terjedelmes kétezer (2000) iv, mely 100 kötetben fog megjelenni. Minden kötet 20 ives lesz. A közrebocsátás úgy van tervezve, hogy evenként 20 kötet jelenik meg, mely fél- evenként, 10—10 kötetenkint fog az előfizetők- nek megküldetni, úgy, hogy az egész kiadás 5 év alatt teljesen meg fog jelenni. Az első 10 kötet közrebocsátása 1894 tavaszára van terve véve; azontul rendszeres felevenként, ta- vasszal és őszszel fog 10—10 kötet megje- lenni. A nemzeti díszkiadás minden példánya számozva lesz és az első kötetben az előfizető nevével ellátva. Minden példányhoz a szerző fényezett arcképe Jókai Mór sajátkezű aláírásával fog csatoltatni. — A nemzeti dísz- kiadás egy példányának előfizetési ára 200 for- tintban van megállapítva, mely összeg fele a szerző írói tiszteletdíja lesz, míg másik fele a művek előállítására fog fordítottatni. — Az elő- fizetési összegek a Belvárosi Takarékpénztár- Részvénytársasághoz Budapestre (Koronahar- czeg-u. 3 sz.) küldendők. A nemzeti díszkiadás kezelésével és a példányok szétküldésével a Revai Testvérek könyvkiadói czége van meg- bízva (Budapest, Váci-u. 1 sz.) Az aláírás- iva a Jókai-jubileumi bizottsághoz czimezve Budapestre, Koronaharczeg-u. 3 sz. alá kül- dendők. A kiadásra beérkező előfizetések nyil- vánosan fognak nyugtáztatni a hazai lapok ban; azonfelül a kiadás egyik közelebb meg- jelenő kötete az összes aláírók névjegyzéké fogja közölni.

BELFOLD.

A király elutazása. A király hétfőn este 9 órakor hosszabb időre, ismét elutazott a magyar fővárosból. A király a nyugati pályá- udvarból, külön udvari vonaton indult Bécsbe. Fogadására az udvari várteremben Beniczky Ferenc főispán, Rath Karoly főpolgármester, Pekary helyettes főkapitány és a magyar ál- lamvasutak részéről Ludvigh elnökségtagó je- lentek meg. A nyugati pályaudvar peronjára a király elutazása idején meg jeggyel sem bocsátották be a közönséget.

A polgári házasság. Hétfőn d. u. 3—3¹/₂ óráig a királyi variakban, ő felsége a király elnökléte alatt magyar minisztertanács volt, melyben a kabinet összes tagjai részt- vettek. — Később a miniszterelnöki palotában Wekerle miniszterelnök elnökléte alatt rövid minisztertanács volt. D. u. 4¹/₂ órák a ki- rály Wekerle miniszterelnököt 1 órai kihallgatá- sán fogadta. Nincs ugyan kétség az iránt, hogy a korona a házassági jogról szóló törvény-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A BESZÁLLÁSOLÓ.

— A Katona-életből. —

S. A. U. városkában történt a dolog, hogy egyszer, midőn a manőverek folytak ezen a vidéken, ide is helyeztek el egy pár száza- dot a huszárság között. Ez annál is érdeke- sebb volt, mivel a kis városkában ember eu- lékezett óta, még a katonának szinét sem lát- tak, sőt mi több, csak úgy fél füllel hallottak a katonák viselt dolgairól.

Hát most annál inkább megörültek a vá- rosbeli emberek, midőn megtudták, hogy az ő kis városkájukban is lesz elhelyezve egy pár század, még pedig „huszár”-ság.

Már kora reggel kinn volt a város apa- raja — nagyja a város-sorompójánál, s várták a katonaság mogérkezését. Az ország-ut be- kanyarodása éppen a sorompónál van, s nem lehet észrevenni a huszárok jövetelét, s már- már türelmetlenkedni kezdtek, midőn felhar- san a trombita, négy huszár, egy aliszt által vezetve, ugrat elő, s egyenesen a város fele tartanak.

Mindenki örül és ethangzik az általános „jönnek már!” S aztán sajnálkozó nyilatko- zatok: „milyen porosak szegények, biztosan kifáradtak!” Nem igen sokáig vártak ma- gu’ra, hazamentek, hogy megtudják, hányan lesznek nálunk elszállásolva.

Az általános öröm közt azonban egyapa volt csak gondokba merülve, Hajagos Mihály uram, mert feltette leányát az ő Rózsikáját a netaláni családoktól.

Ezt megelőzve elment a főbíróhoz, hogy valahogy hozzájuk ne szállásoljanak katonát, mert ő kiváltja magát az alól a kötelezettség

alól, mi megtörténvén, nyugodtam mert haza, hogy tovább folytassa egyhangu tevékeny- ségét.

Ezen jelenet után pedig elment Hajagos Márton a főbíróhoz, hogy hozzá meg szállá- soljanak egy katonát, mert ő nagyon szereti a jökedvű fiukat. — Mi meg is történt!

Igy azután ki is állította a beszálláso- lási czédulát, nagy sietségben. Hajagos M. urra, két napi teljes ellátással, nem külömböz- tetvén meg a két Hajagost egymástól.

Igy történt, hogy a midőn Hajagos Mi- hály uram alig hogy letelepedett, benyargal az udvarra egy csinos huszár-kapitár, megkötve a lovát a fészernél; s egész hetykán a lakás felé megy s kérdezi:

— Itt lakik-e Hajagos M. ur.

— Itt am öcsém, megszólal az öreg hane a hát itt neked semmi kereseted.

— Hát már hogyné volna, hiszen ide szól kérem alásan a beszállásolási czédula.

— Nekem ugyan ne beszélj öcsém, — mert én fel vagyok mentve ezen kötelezettség alól.

— Nem bánom, — mond a huszár — nekem ide adták a czédulát, hát én itt ma- radok! Erősítette ezt annál is inkább, mert megpillantotta gazduramnak szép leányát.

— No már ez sok, — mond a gazda megyek a főbíróhoz, hogy tegyen igazságot. El is ment.

Most felhasználva a helyzetet, besom- polygott a szobába, s midőn meglátta a szép leányt, mintegy delejes hatással megállt az aj- tóban és sem szólani, sem pedig tovább menni nem tudott.

Végre is a csendet a leány szakítá meg rávetvén a kérdést az érkeztetre, — s mint egy kérdező, hogy mit keres I te itt.

— A huszár megértvén a pillantásokat felvette a beszéd fonalat, s ekkép töré meg a csendet:

— Adjon Isten jó napot! Már engedjen meg kedves kisasszony, de én nagyon zavar- ba vagyok, s bocsánatot kérek, hogy továbbra is vendégök leszek. A leány hirtelen fetugrott örömet, hogy legalább nem lesz most oly unalmas a mindennapi élet. S kérdezte a kis bohó:

Mikor jött? Honnan jött? Mi járathan van? Hogy hívják?

Erre azután az én huszárom ekképen szólt:

— Az én nevem, nevem, hon . . . János.

— János? — szólt a leány — szép név, hát meg a ki viseli.

Erre az őszinte kijelentésre elpirult a mi Jánosunk, de nem hagyta ő sem magát. Felkezdte a kedves kis leány elönyeit dicséri- ni, s egész naivul kezdtek társalogni; s mi lett a vége? Az, hogy hirtelen bele meleged- tek a társalgásba és észre sem vették a sze- szerelmi ömlegéseket csak akkor midőn ez egy c-ökben nyilvánult.

A leány fülig elpirult, s szemérmesen hunyta be szemét, s a kötéjének csücs-két ke- zte rajni s megszólal.

— Hát meg tudja az apám?!

— No-ro kis Rózsikám, nem kell mind- jart úgy zokon venni mindent, — szólt neki hevülve a János — hiszen lesz ez még más- kép is. Azután meg hát — s itt a fejét kezdte vakarni — tudja izé, én sze-e-retem ma- pát s ha az Isten is akarja, hát legyen az enyém!

De mit gondol vonakodott a leány, mit fogunk mi csinálni?

— Mi-it?!

LAJOS FIAI
 SZÉGNÉL:
 női ruhaszövetek
 panelek, Kasán, Moldon
 jobb flanel
 és hársony
UZOK
 és fekete selymek
VELEZEK
 MALAY KENDŐK
 és harasztkendők
 ruhaeszkak, felöltők
 gyapju- és pamut
Ö INGEK
 és NADRÁGOK
 harisnyák, keztyük
 szép raktárt tartunk
SSÓI és GÁCSI
 osztókban
 ruvien és Doskinokban.

terítő

zok

ÉL.

AKAT,

lzléses kiállítás!
 Jutanyos árak!

ek.

lzléses beosztással

tartatnak.

javaslatához, úgy a mint azt a kormány annak idején a király elé terjesztette, meg fogja adni a legfelsőbb hozzájárulást, de a király — mint a Bud. Corr. illetékes oldalról értesül — még ma sem döntött véglegesen, hanem fenartotta magának, hogy elhatározását azon felhatalmazás iránt, hogy a házassági jogról szóló törvényjavaslat a képviselőháznak benyújtható legyen, a szokásos módon irásban fogja közölni a kormánynyal.

Ujabb interpelláció a Pável ügyben. Pavel Mihály nagyváradi g. kath. püspök ismert rendelete, mint Budapestről jelentik, a képviselőháznak közelebb újabb interpelláció tárgyát fogja képezni.

A képviselőház esztendőnkön, f. hó 9-én, d. e. 10 ó. ülést tart. Napirend: A tárgyalási javaslatok harmadszori felolvasása; az 1894. évi költségvetés.

Minister-válság. A kormánypárt köreivel összeköttesben álló Pesti Hírlap tegnapi számában a következőket írja:

„Mai cikkünkben el van mondva, hogy egészen váratlanul kormányválságot idézett föl a polgári házasságról szóló törvényjavaslat ügye. Vagyis inkább csak kormányválság veszélyét. Mert mikor ma Wekerle kormányelnök a delutáni 2-ik minisztertanács elhatározása alapján, 6 felsegédőt kért magánkihatalgatáson a kabinetlemondásról, a miniszterelnököt, hogy az utolsó szót még nem mondta ki s a javaslatra nézve elhatározását írásbeli uton fogja a kormány tudomására hozni. Nincs tehát kizárva a remény, hogy a király nem ragaszkodik a javaslat némely részeinek módosítása iránt nyilvánított óhajához s a kormány akadálytalanul a haz elé léphet a régóta várt törvényjavaslatlal.“

Az osztrák válság.

Bécs, november 6.

A képviselőházat előreláthatólag november 20-ikára hívják össze. Windischgrätz herceg a mai konferenciákon nem tudott a pártokkal egységre jutni. A miniszterelnöknek a belügyi tárca betöltésének kérdése az oka, mert a konzervatívok semmiképpen sem akarják, hogy liberális ember veze-e a jövő választásokat. Meg akartak álapodni abban, hogy egyáltalán ne pártember, hanem a király egyik bizalmi embere legyen a belügyi miniszter, s mint ilyet már emlegették is gróf Badeni galiczi és Spenz morva helytartót, de az alkudozások nem vezettek eredményre.

Nehézség támadt abból is, hogy a baloldal nem akar beleyezni abba, hogy lengyel — Madeiszki — legyen a közoktatási miniszter s az is fokozta a differenciákat, vajjon gróf Schönborn megtartja-e jövőre is az igazságügyi tárcazt, vagy sem. A király holnap

sem bánom! Hanem engem ne okozatok, a tévedésért; legyetek boldogok!

Három hét múlva meg is jött a lauffasse, hogy már János az obsitosok mellé sorakozik. Egyenesen rohant Hajagos uraméhoz, s a leányt innepélyesen megkérte, — nagy lakodalmat csaptak, s a beszállásolás eredménye: egy boldog házasság lett.

Szigeti B. János.

Sztrájk a felső leányiskolában.

Jahn Conrad után átdolgozta: Latkóczy Mihály. Elegáns szoba.

Közepén ajtó, baloldalt az előtérben ablak, minden a jólét és kényelemnek bélyegét hordja magán. Jobbfelől íróasztal, rajta különféle más tárgyon kívül egy blok-naptár. Az íróasztal felső részén a király arcképe. Két kis kerekasztal, az egyikben tükör, a másikben hírlapok.

Gabi! (Tizennégy éves, iskolás leány, befont és felgőg hajjal, melybe jóval szalag van befonva, megjelenik a középajtóban, haragosan beszél hátra; dacos, e mellett azonban folyton naiv még.) Jó, jó! Csak perkedjél velem! Ismerem már ezt a szokást. Persze a tanítóőnek mindig igaz van, ellenvédekezni valósgos szentségtörés lenne. (Hallgatózik, mintha hátul valamit válaszoltak volna.) Természetesen, igen! (Hanyag mozdulatokkal jön előbbre, iskolai táska vonszol maga után szíjnál fogva, kezében azonkívül női kezimunka és néhány könyv, öreg-íjban nyög és sóhajtozik.) Igazán mondom bajos az élet! (Fogja a könyveket és egy sarokba hajítja.) Feküdjetek, pihenjétek csak könyvecskéim, én ugyan nem egyhamar bántom nyugalmatokat! (Haragosan odalöki a kezimunkát is.) Feküdj ott te is! Mert te is oda tartozol! (Gyermekes büszkeséggel.) Majd elmegy a kedved tőle, hogy bosszantsál! (Fejét hátraveti, kezét pedig hátán összekücsösolja.) Nem látom be, miért ne lehetnének en is azt a mit annyian tehetnek kiknek állapota ürhetetlen; miért ne tehetném én is azt, a mit egy férfiú! (Dacosan.) Sztrájkolok! Beszűntetem a munkát, mint a férfiak és életem a szabadságot! (Felvetett fejjel és felbigyesztett ajakkal.) Igen! a hajamba is azért fontam piros szalagot, mert imádtam a szabadságot és tüntetni akarok mellette. (Fejét hátraveti, nagy büszkén.) Vége a szolgásgyűzős nappinak, sztrájkolunk, en is meg, Fehér Erzsé-

birja. Az utcák tömve voltak emberekkel, a fekete drapériákkal és gyászlobogókkal díszített házak ablakaiban fej fejjel volt. A temetésen mintegy 50.000 ember vett részt, és magában a menetben vagy 20.000 gyászoló volt. — A gyászos házban gr. Tarnovszki, az akad. elnöke megható beszédet mondott és könyezve bucsuztatta el a lengyel nemzet drága halottját. A beszédet Dunajewski kardinális érsek végezte fenyves segédlettel. A gyászmenet 12 órakor indult el. A merre haladt, az utcák során mindenütt égtek a fekete fátóliai levont gázlámpák, és zárva voltak az üzletek. A kopsorót vivő kocsi előtt a kopszorukat hordó kocsi haladtak. 500-nál több kopszort küldöttek volt a kopszóra. A temetés közben nem volt a mester hamvainak utolsó nyugvóhelyére való helyezése, mert a lengyelek mozgalmat indítottak meg, hogy a jövő esztendőben átvigyék őket a Wawelbe, a lengyel királyok régi temetőjébe.

A brazilai forradalom. Washington, nov. 6. A brazilai követ kijelentette, hogy azok a hajók, melyeket a brazilai kormány New-Yorkban és Baltimoreban vásárolt, nov. 15-ig brazilai lobogó alatt indulásra készen lesznek, de ütközetbe addig nem fognak becsúszni, míg egy bizonyos kikötőt, melyet nem neveznek meg, el nem érnek, vagy a jelenlegi legénységet brazilai tengerészekkel nem fogják pótolni. A követ hozzátette, hogy a teljes felszerelés megvásárlása után az új hajók számára a legyverek és löszerek még 1 1/2 millió dollárba fognak kerülni. New-York, okt. 6. A brazilai hajók számára Peixoto elnök úgynök-irodája ismét megkezdte a tisztek és legénység toborzását.

Államjegyek forgalma. A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben 1893. é. nov. hó 4-ik napján tartott 22-ik ülésében az államjegyek forgalmi összeget 1893. évi okt. hó végével következőképpen találta: A bizottság saját följegyzései alapján, a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 frtosokban 66.830.356 forint, 5 frtosokban 144.160.790 frt, 50 frtosokban 146.815.350 frt összeben 357.806.496 frt. A közös pénzügy-miniszterium hivatalos közlése szerint, a sőt-bányákra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege: 54.187.950 frt. Összesen: 411.994.446 frt.

Bécs, nov. 7. Windischgrätz herceg 6 felsegédnél egy óra hosszat volt kihallgatáson. Kesőbb 6 felsegéd Taaffe miniszterelnököt fogadta. Windischgrätz folytatja tárgyalásait a kabinetalkítás tárgyában. A lapok jelentései az alakítandó kabinet összeállításáról ma is részben nem találók, részben koraiak. A lapoknak a tárgyalások befejezésének időpontjára vonatkozó jelentései szintén pozitív alapot nélkülöznek.

Bécs, nov. 7. Ő felsegéd ma reggel 5 óra 40 perczkor ide érkezett. Windischgrätz herceget a király ma d. e. 11 órakor kihallgatáson fogadja.

KÜLFÖLD.

Ratin diadalutja. Bukarest, nov. 6.

Ratin ügyvéd, az erdélyi nemzeti bizottság elnöke két elvtársa kíséretében ma ide érkezett. Jövetelüket a román liganak már napokkal előbb bejelentették. — Fogadtatásához a pályaudvarban számosan jelentek meg. Ott volt a Kooszávárót elítelt Popovics Aurel is, kiről híre járt, hogy Széjczba menekült, a ki azonban hosszabb idő óta itt ünnepelteti magát. A fogadó tömeg többnyire tanulókból állott, a kik Ratiut és elvtársait nagy ovációk közt a Boulevard-ho elbe kísérték. Ratin jelenléte a román agitáció folytatásának megbeszélésével áll kapcsolatban.

Matejok temetése. Krakóban tegnap délelben temették el Matejok. A temetés az egész lengyel nemzet nagy gyászünnepsége volt, melyre seregestül özönlött a nép, és tömegestül jöttek a külföldiek mind a három birodalomból, mely Lengyelország egy-egy részét

is. (Tükolözva.) Igen, szavunkat adtuk, hogy az iskolába egy tapodtat sem lépünk. Olyan nincs, hogy bennünket Lujza kisasszony meg-egyszer ott lásson. (Duzzogva föl és alá jár a szobában.) Örökösen csak szidás, morgás, gancsolás. A bizonyítványban örökösen csak hármások. Mi ifjú hölgyek »kis nagysámkok, (a mint a szurkon mondják) vegre is meguntuk a dolgot. És ha az embernek legalább szabad ideje lenne! (Tudákosan.) Édes Istenem, — honnan is vegyük az általános műveltséget?! (Egy karosszékre veti magát.) A mamának már bevallottam tervemet. (Elméláz.) A papának majd csak inkább később mondom meg. (Félenken néz a középső ajtóra.) De szó, a mi szó, a mama szörnyen haragos kedvében van. (Czopfjának végével jatszók.) Azt is megmondta, hogy még ma bepanaszol a papánál. (Hirtelen a középső ajtó felé fordítja a fejét.) Hát csak tessék! én bizony egy mákszemnyit sem félek. (Büszkén.) Nos hát, csak hadd lassuk azt a papát! (Fölkelés és gondolkodva.) Azaz hogy ez tulajdonképen még sem szép a mamától. (Szívére mutat, kisse nyomasztott hangon.) Hanem azért ideben megsem érzem magam egészen jól. Egyébként is a német kisasszony az oka mindennek. Azt kellett volna németül mondanom, hogy: »Az új földesúr, Jókától« (duzzogva), a miről mindenki emondhatja, hogy nem valami könynyű dolgot. Hat én egy mozdítam: Der neue Feldherr. Az osztály elkezdett kacagni, Zádory Janka pedig, a ki haragszik reám, a mióta olyan szép fraise-színű ruhát kaptam, közbekiáltott: »Az új generális, lám! most is katonatisztekben ját az esze!« Az osztály tovább nevetett, a kisasszony dühöngött és valami ilyesfélelet emlegetett (számárfületek mutat); nos hát jó (kítőrd dacczsal) most sztrájkolunk, ő lassa, mihez fog nekülünk!

(Büszkén föl és alá járkál.) Ez ember mindjárt magasabbnak érzi magát mikor szalad. (Megáll, gondolatba merülten. Oh, ha csak a papa tudná. (Kishitűen.) No azt tudom, hogy meg nem dicser ezert! (Megint föl és alá jár.)

Egyet azonban mégis sajnállok, a Józsa tanár úr óráit. Azokat nagyon szerettem. (Rajongással.)

Oh azok a szemek, a hollőfeletek haj. Valóban csoda, ha valaki bele nem szeretett. (Titkoszatosan.) Most utólag már be is vallha-

tom, hogy az egész osztály beleszeretett, még pedig annak rendje és módja szerint. Csak én nem... (Ujból előjön és tükolözva mondja.) A kibe én beleszerettem nagyon magasan áll felettem; az igaz, csak egyszer láttam, akkor is oly hüszke volt, mintha meg sem születtem volna. (Félenken körűnéz, aztán előrelép és felig sugva mondja: A király! (Ujra körűltekint.) Csitt! Ne oly hangosan! (Ránez a király képére.) Milyen kedves arcz! Milyen dalis és férfias. Mikor utóször itt volt, láttam. (Naival.) Azt hiszem, ő is látott, sőt mikor megpillantott, zavarba is jött. (Megint el-bre lép.) Sajnos, már csak egy ötödablak volt szabad hiszen nagynémim is fejlődtek a videkről és négyen már három óra óta állottak ott, csak hogy jó helyeket el ne vesszítsek. (Kényelmesen egy szekre helyezkedik.)

No igen, de hát most, nos, mit csináljak? (Felbigyesztett ajakkal.) Mert az iskolai munkának immár vége; a könyvek ügye meghaladott apólaspon, majd más elvek szerint élünk. (Büszkén.) — Végre is, mi szükség nekem anyámságra? Egyszerben nagykortutatom magam. (Jajbeszéd a hivatalos stílus.) Nagy vagyok! Megnőttem; most már koromhoz képest kell élnem. (Az újság után nyúl.) Nos, lassú! mind-nemelőlt az újság! Vajjon mi a hír a világban? (Olvas.) Ő felsegéd a király a lényiskolák javára magánpénztárából 20.000 frtos alapítványt tett. (Gondolkodva.) Hm! Hát ő is szükségesnek tartja az iskolákat? Ő is meg van győződve a tanulás szükséges voltáról? (Fel és alá siet, komikus módon felizgatva.) Jaj, jaj, jaj, csak legalább Erzi itt lenne! (Megáll.) Ez mindent egészen más, egészen új világtársa helyez. (Gondolkodó helyzetben.) Ő mellette van a tanulásnak, én és Erzi pedig ellene vagyunk. Vajjon nem hamarkodtuk-e el egy kicsit a dolgot? (A sarokba fut, felszedi az odadobott könyveket és gondosan leporolja a baloldali asztalra rakja.) Mégis csak ide teszem a könyveket! (Felemeli a kezimunkát és a könyvekhez teszi.) Így ni! A kezimunka is jobb helyre kerül itten. (Kinéz az ablakon.) Nini, mit látok? Hiszen Erzi megy erre! (Lekiált.) Erzi Erzikém, gyere csak fel egy pillanatra! (Meglepetve, haragosan.) Szándékosan úgy tesz, mintha nem hallaná. De nini! hiszen ez átmegy a másik oldalra, sőt az iskolába is belép. Hisz ez áru-

Határidő-naptár.
Találkozó szerdán és szombaton a Gönczy-egyetem Otthonában.
Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.
Nov. 9. A vadász-társulat közgyűlése.
Nov. 12. A torna-egylet közgyűlése.
Nov. 14. Hajdúvármegye közig. bizottságának havi ülése.
Nov. 17. A Csokonai-kör felolvasó estélye a Margit-fürdőben.
Nov. 19. Kaszás Gábor próbájaja a »Korona« tánczerteremben.

Ujdonságok.

*** Színház.** Tegnap este dráma esténk volt. Sudermann a »Sodom-pusz-tula« cz. darabja került színre közepes számú közönség előtt. A mű drámai jelenetekben gazdag darab, melyből azonban sokat kihúztak s melynek ismertetésére még ráterükk, összevágó előadásban került színre. A főbb szereplők közül jők voltak: Csérni Barta, Sándor Emil, Andorffi Péter, Bogoy Ilonka, Csiki László, Ardai Ida, Lubrinicz Julia jó alakítást mutattak be. Ma a »Madarász« adatik. Komáromy Mariskával, mely előadásban úgy látszik tele ház lesz — mert a pénztárnál egész napon nagy élénkség uralkodott. — A holnapi »Ripp« van Vinkle előadására is ugyan csak sok jegy fogyott el. A kiváló művésznő ez alkalommal először eneki Lisbeth szerepét nálunk, melylyel a népszínházban általános feltűnést keltett, ami nem is csoda, mert gyönyörű hangja és művészi előadása talán egy szerepben sem érvényesül oly tökéletesen, mint Lisbeth szerepében. A többi szerepek Galyasi P. Ferenczi, Stoll, Andorfi, Kramer és Püspöki kezeiben vannak. A dráma a szemlyzet jelenleg Göthe »Faust«-jára és Csiky Gergely »Czifra nyomorúságára« készül. Ez utóbbi a költő halálának évfordulóján díszelőadással kerül színre.

*** Értekezlet az egyetem ügyében.** A debreczeni egyetem ügyében a múlt hónap 27-én tartott értekezlet határozatainak végrehajtása tárgyában e hó 11-ikén szombaton délután 4 órakor újból nagy értekezlet lesz. Ekkor fogják megállapítani a gyűjtés közelebbi módzatait, idejét és összeállítani a gyűjtő bizottságot. A multkori értekezleten elmondott beszédek, valamint a rovatos gyűjtő-ívek már sajtó alatt vannak a városi könyvnyomdában.

*** A vidéki nyomdai érdeké- ben.** A vidéki nyomdatulajdonosok mintegy másfél évvel ezelőtt Szegeden gyűlést tartottak, melyen a többek között a vidéki nyomdai pangásának okait is megbeszéltek. A vidéki nyomdatulajdonosokat leginkább sújtja azon körülmény, hogy az állam összes hivatalainál szükséges nyomtatványokat illetőleg valóságos monopóliumot teremtett: a legkisebttől a legnagyobb nyomtatványig vagy az államnyomdában, vagy egyes protegált fővárosi nyomdában készítteti s így ezekből a vidéki nyomdatulajdonosoknak egy krajczár ára sem jut. Az említett szegedi gyűlésből kifolyólag éppen ennek a megszüntetéséért memorandumot terjesztettek a vidéki nyomdák tulajdonosai a miniszterhez s kérték, hogy a vidéken elhelyezett államhivatalok nyomtatványi szükségletét egészben, vagy legalább részben vidéki nyomdában készítsesse az állam, ez által hasson oda, miszerint a jelenleg pangó vidéki nyomda ipar nagyobb lendületet vehessen. E memorandumnak má-

lás! (Elfordul az ablaktól; tragikus hangon.) No, Gabi! a szövetséges elpartolt, most legyünk szemek és okosak! (Az órára néz.) Az ebéd ideje veszedelmesen közelit. (Megint kinéz az ablakon.) Lám, ott jön Józsa tanár ur! Milyen csinos ember! (Rimutal az iskolára.) Már az is oda vonz a szent csarnokokba. (Vigan.) Ám haragját is kikerülöm és (tenyerébe ütve) jó királyunknak is kedvére teszek. (Mindig jobban beleéli magát az eszmébe.) A dolgot utóljára sem olyan szörnyű. (A tükörbe néz.) Ez a bolond szalag sehogyan sem illik a hajamhoz, s ugr látszik a piros szín sem valódi, (lekiált) levezem, még több a hajam szenvedne alatta; (tetszelegve néz a tükörbe.) Isten tudja, de így sokkal jobban tettem magamnak. (Előre jön, a közep ajtó felé fordul és naiv kifejezéssel nyelvével csetlent.) Aztán sajnálnám a jó ebédet is! A szakácsnőt tudom, hogy ma az egész család ömörme töltött galamb lesz, (komolyan és fontoskodva) és ha én sztrájkolok, apa képes rá, hogy az ebéddel sztrájkoljon. (Mindig nyugtalanabban.) Igen, igen, csak most látom a veszélyt, melyben forgok. (Hirtelen a naptárra esik tekintve.) Nagy Isten! mit látok!? Hiszen ma péntek van, a szerencsétlen nap, a mikor semmit sem szabad kezdeni. (Nyugtalanul szaladgal fel és alá.) Mit tegyek? Istenkém! mihez fogjak? (Megint kinéz az ablakon.) Egy halvány reménysugár! Ime ott jön Erzsike, a hülen áruló, de úgy látszik, nálam okosabb. (Lekiált.) Megállj! te hát nem hallod, várj, majd leírom, a mit mondani akarok. (Az íróasztalhoz megy és önönmagának hangosan toliba mondja:) Jól megfontoltam a dolgot, ma péntek van, aztán félek a rossz nyelvektől: nem sztrájkolunk. (Ledobja a ezédulát és leszóll.) Mondd, te is úgy vélekedel. Igen! (Boldogan.) Én mégis nagyon okos vagyok! csak most tudom azt! Jó, hogy el nem késtem. De most siessünk! (Gyorsan összekapkodja holmiját.) A mig apa jön, kibékitem a mamát, hogy ne szőljön. (Sietve elmegy, de visszafordul és fontosan mondja:) De azért ha most péntek nem lenne, ha a király az iskolát nem pártolná, ha az iskolában nem lenne oly mulatságos az élet és ha apa megengedné, valóban: sztrájkolnánk!

(Gyorsan el a középén)

is mutatkozik nélemlyi miniszter te a kereskedelmi nyomdák érdekeit elrendelték, hogy a melyek szoros s a melyek vidéki nyomdák.

*** A debreczeni egyetem ügyében.** A debreczeni egyetem ügyében a múlt hónap 27-én tartott értekezlet határozatainak végrehajtása tárgyában e hó 11-ikén szombaton délután 4 órakor újból nagy értekezlet lesz. Ekkor fogják megállapítani a gyűjtés közelebbi módzatait, idejét és összeállítani a gyűjtő bizottságot. A multkori értekezleten elmondott beszédek, valamint a rovatos gyűjtő-ívek már sajtó alatt vannak a városi könyvnyomdában.

*** Ongyil kosság történet.** 1/3 órakor P. v. válián, nádudv. dég-utczán, a 34. költre felakasztották, Dr. má meghalt, a tótták, hol felbon ismeretlen.

*** Népesed.** 29-től, nov. 4-ig tettek városunk fiu 19, leány 18, összesen 41. Hal 32. A népesedés.

*** Novemb.** pokat ma hüvös levelei most mar lanak s gyors le enyészett felé. butorra lett s a fog tartatni.

*** Esküvő.** czeni Hírlap: sz egybekelését Der ke kisasszony.

*** A kard.** sejen egy év s annual nagyjól zője egy nagyon aló család sarja odaváó bizottsá. Farkas Sándor Borozás közben szeszordult, míg végig vágott vele ejtve rajta. A katonai parancs súlyos, de az or marad.

*** A nagy.** A nagyváradi Kalman Jozsef adal büntetével vétségért helyez nek következő debreczeni főgy törvényszék vált ügyész azt felel.

*** A megr.** ról Budapestre ta Kovacs János rekek lemetéselt sára. Mikor mag voltát, lekaptá és főbe lölte ma.

Halálhöz. rületen az elhun a következők: Eszter 1 1/2 é. 34 é. ref. tódor ref. helyeny szesz czolás. Műszter György 53 é. 2 h. halvaszületett ref. aképlet. P. ronsolitorokk. öngyilkosság. M. csoló toroklob, toroklob, Winkl. belburut, Rober. Erzsébet 1 é. 2 h. ref. feles. toroklyk. Nagy Kerek Ferenc 2 Juli f. Sándor 3 Szabó Mihályne. Sándorné 32 é. 2 é. izr. agyhár gyilkosság. Szig. sorvasdás, Niház. Buckó Andras 6. Tömöstári Julia. Julia 65 é. ref. 1 1/2 é. ref. tódor velesz, gyeng.

*** Amerik.** h a 10. Mr. John tom oly művészi szobám menyezse ségbesett, mert sem tudta lesópne. — Megengeden ilyen szobaleány.

Kölcse 5-6. Árt akarnék köle ön nagyon elzül.

Önosságok.

Tegnap este dráma esténk... Sodom-pusztu... került színe közepes szí... mű drámai jelenetekben... azokban sokat kihúztak s... még ráterfűk, összevágó... színe. A főbb szereplők... serni Berta, Sándor... Péter, Bogdy Ilonka... adai Ida, Lubrinéz... urattak be. Ma a »Mada... romy Mariskával, mely... k tele ház lesz — mert a... on nagy élénkség uralko... »Ripp van Winkle« elő... sok jegy fogott el. A... alkalommal először eneki... lánks, melylyel a népszin... tlnést keltet, ami nem... nyörő hangja és művészi... szerepében sem érvénye... mint Lisbeth szerepében... alyasi P. Ferenczi, ... Kramer és Püspöki... drámai személyné... »Faust«-jára és Csiky... a nyomorúságára... kődö halálának évfordu... kerü színe.

az egyetem ügyé... egyetem ügyében a mult... értekezlet határozatainak... hán e hó 11-ikén szomba... r újabb nagy értekezlet... gallapitani a gyűjtés kö... idejét és összeállítani a... A múltkor értekezleten el... alalmint a rovatos gyűjtő... t vannak a városi könyv-

nyomdaipar érdeké... Szegeden gyűlést tartot... között a vidéki nyom... okait is megbeszéltek. A... domosokat leginkább sújta... a állam összes hiva... nyomtatványokat illetőleg... omot teremtett: a legki... nyomtatványig vagy az... egyet egyes protegált fővá... szított s így ezekből a... domosoknak egy királyár... onított szegedi gyűlésből... ennek a megszüntetéséért... szították a vidéki nyem... a miniszterhez s kérték... helyezett államhivatalok... szított egészben, vagy le... ki nyomdáknak készítésé... hasson oda, miszerint a... ki nyomda ipar nagyobb... E memorandumnak mit

ablaktól: tragikus hangon.)... sleges »partolt, most le... okosak' (Az órára néz.)... zede-mesen közelit. (Megint... Látni, ott jön Józsa tanár... ember! (Rómutat az isko... a vonz a szent csarnokok... haragját is kikerülöm és... királyunknak is kedvére... ban belesit magát az esz... hájára sem olyan szörnyű... z a boldog szalag sehogyan... hoz, s úgy látszik a piros... (kőni) levezem, még utóbb... atatta: (tetszelegve néz a... a, de így sokkal jobban tet... Előre jön, a közép ajtó fe... színpadon nyelvével csetn... nam a jö ebédet is! A szá... gy ma az egész család... kamba lesz, komolyan és fon... sztrajkoltok, apa képe rá... sztrajkoltok. (Mindig nyugta... csak most látom a ve... zok. (Hirtelen a naptárra... y Isten! mit látok!?) Hi... a, a szerencsétlen nap, a... szabad kezdeni. (Nyugta... s alá.) Mit tegyek? Isten... ? (Megint kinéz az abla... reménysugár! Ime ott jön... arul, de úgy látszik, nálam...) Megáll! te hát nem... leírom, a mit mondani aka... zok meg, és ön magának... mondja: Jól megfontoltam a... ean, aztán felek a rossz... sztrajkoltok. (Ledobja a cze... fondó, te is úgy vélekedel... En mégis nagyon okos va... tudom azt! Jo, hogy el nem... tessünk! (Gyorsan összekap... mly apa jön, kibékitem a... zoljon. (Sietve elmegy, de... an mondja): De azért ha... lenne, ha a király az isko... ha az iskolában nem len... az élet és ha apa megén... sztrajkoltának!

is mutatkozik némi eredménye. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis leiratban értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a vidéki nyomdák érdekében az egyes miniszteriumok elrendelték, hogy az oly nyomtatványok, a melyek szoros elszámolás alá nem tartoznak, s a melyek változásoknak vannak alávetve, a vidéki nyomdáknak rendelkezhetők meg.

A debreczeni orvos-gyógyászati egyesület f. hó 11-én, szombaton d. u. 5 órakor saját helyiségében havi ülést tart, melyre az egyesület helybeli és vidéki tagjai tisztelettel meghívottak. Az ülés főbb tárgyai: 1. Jelentés a Semmelweis emlékére történt gyűjtés felől. 2. Dr. Csikos Sándor előadása betegbemutatással, az idült térdízületről. 3. Folyó ügyek. Debreczen, 1893. nov. 6. Dr. Varga Géza az egyesület elnöke.

Öngyilkosság. Tegnap újra öngyilkosság történt városunkban. Tegnap d. u. 1/3 3 órakor Pirocs Maria 17 éves, ev. ref. vallású, nádudvari születésű cseléd-leány vendég-utczán, a 3401 sz. háznál egy vízfordó közelre felakasztotta magát. Mire a segélyére hívott orvos, Dr. Tüdös Kálmán megérkezett, már meghalt. A hullát a közkörházba szállították, hol felboncolják öngyilkosságának oka ismeretlennel.

Népesedés. Az elmúlt héten, október 29-től, nov. 4-ig a következő születések történtek városunk kül és belterületén: Törvényes fiu 19, leány 18, törvénytelen fiu 2, leány 2; összesen 41. Halvasz. 2 fiu. Az elhaltak száma 32. A népesedés 9.

November. A szép, derült őszi napokat ma hűvös, esős-ido váltotta fel. A fák levelei most már rohamosan sárgulnak és hullanak s gyors léptekkel halad a természet az enyészet felé. A kályha hangja keresett házi butorrá lett s a jövő tavaszig nagy becsben fog tartani.

Esküvő. Katona Imre, a »Debreczeni Hírlap« szerkesztője, f. hó 19-én tartja egybekelését Derecskén Wertheimer Gyöngyike kisasszonnyal.

A kard. Kinos eset történt e hó elsején éjjel egy szatmári kávéházban. Az eset annál nagyobb feltűnést kelt, mert az előidézője egy nagyon tekintélyes köztisztviselőben álló család sarja. A mondott éjjel Szepessy S. odaváló biztosítási hivatalnok együtt mulatott Farkas Sándor közöhadsergebeli hadnaggyal. Borozás közben valami csekélység miatt összevívódultek, mire Farkas kardot rántott és végig vágott vele Szepesy arczán, mely sebet ejtve rajta. A hadnagy önként jelentkezett a katonai párnacsoknál, Szepessy állapotán súlyos, de az orvosok hiszik, hogy életben marad.

A nagyváradi halálos párbaj. A nagyváradi ügyészesség Orley Györgyöt, a ki Kálmán Józsefet párbajban agyonlőtte, párbialdal büntetéssel vadolta, míg a törvényszék csak vétségért helyezte vád alá. Az ügyészesség ennek következtében kérdést intézett a debreczeni főügyészhez, hogy appelláljon-e a törvényszék vádhatározata ellen. Cserna főügyész azt felelte, hogy ne appelláljon.

A megváltó golyó. A Nagyváradról Budapestre robogó gyorsvonat összegázolta Kovács János nagyváradi rakatörszt. A kerekrek lemetstették lábait, ájután vittek lakására. Mikor magához tért s látta nyomorék voltát, lekapta az ágy fölé akasztott revolver és főbe lölte magát.

Halálozások. Városunk kül és belterületén az elmúlt héten okt. 29-től nov. 4-ig a következő halálozások történtek: Kandi Eszter 1 1/2 é. ref. tudóhnt, Monár Istvánné 34 é. ref. tudógümökör, Kovács Gábor 6 é. ref. heveny szesz mérés, (orvos rendőri bonczolás) Múster halvaszületett, özvegy Széll Györgyné 53 é. ref. szervizvába. László Lajos 1 é. 2 hón. ref. tudógümökör, Pipó Sára halvaszületett fia ref. Nagy Julianna 37 é. ref. alképlet, Fülöp Eszter 1 é. 3. hón ref roncsoelőtorokkal, Pasztor Ede 27 é. r. kath. öngyilkosság, Majrab Izabella 3 é. ref. roncsoelő torokkal, Majrab Aranka 5 é. ref. ron. torokkal, Winkler Márta leánya Róza 2 é. r. k. béburut, Róber György 61 é. ref. kath. tudógümökör, Szegedi János 87. ref. agkör, Turi Erzsébet 1 é. ref. béhurut, Kiss Sándor 3 hón. ref. velesz. gyeng. Németi János 1 é. ref. torokgyík. Nagy Julianna 1 é. r. béhurut, Kerek Ferencz 29 é. ref. tudógümökör, Kun Juli f. Sándor 3 nap, ref. veleszül gyeng. özv. Szabó Mihályné 75 éves ref. tudólob Dániel Sándorné 32 é. r. kath. tudólob, Glück László 2 é. izr. agyhártyalob, Nemes Mihály 85. öngyilkosság, Sziger Sándor 56 é. izr. gerincsvadás, Nikházy Gusztáv 4 é. ref. difteria Buckó András 6 nap r. kath. velesz. gyeng. Tömösvári Julia, 5 hetes ref. béhurut, Szél Julia 65 é. ref. bashártyalob, Bálint Sándor 2 1/2 é. ref. tudóvész, Fényes István 14 nap ref. velesz. gyeng.

Amerikai éleclapokból. A pókháló. Mr. John: »Képzeld, egy festő barátom oly művészi pókhálót festett a dolgozó szobám menyezetére, hogy a szobaleány két-séghesett, mert minden fáradsága, daczára sem tudta lesöpörni onnan.« — Mrs. Angeline: »Megengedem, hogy van ilyen művész, de ilyen szobaleány nincs.«

Kölcseő A. »Mit szólna, ha tiz dollárt akarnék kölcsönkérni öntől?« — B. »Hogy ön nagyon etzüllött, kedves barátom.« — A

»Ez esetben kérem a tiz dollárt. Attól tartotam ugyanis, hogy ön azt fogja felelni, hogy nincs pénze.«

Gyógyítás hitelre. A beteg: »Mit gondol, orvos ur, mikor leszek megint egészséges?« — Az orvos: »Készpénzfizetés mellett azonnal meggyógyitom, hitelben egy het alatt.«

A kvalifikáció. Színházigazgató: »Hogyan, ön színész akar lenni? Hiszen önnek sem termet, sem hangja, sem kifejező képessége nincs.« — Miss Dieltante: »Mitsé tesz. Van egy füvérem, aki a színházi rovatot szerkeszti egy előkelő napilapnál.«

Tolvaj nő. Tacsai Janosné enyves kezéről már nem ösmeretlen a rendőrség előtt. Ma is lopást követett el egyik hatvan-u. kis kereskedésben. A rendőrség azonban elfogta. Az itt lopott holmin kívül még mas. valószínűleg lopott tárgyakat találtak nála, így egy íveg konyakot, bust stb.

Csavargó drótos. Balasz Mihály csavargó drótos, ki engedély nélkül koldult a városban, a rendőrség letartóztatta.

Véres veredősk. Volt ma egyik főtéri óras üzletben Egy ur ugyanis az órát, órájának javításáért útlegekkel akarta kifizetni. de az óras sem volt rest s az útlegeket kétszeresen visszaadta.

Debreczeni törvényszék. Ma itélt a törvényszék Konya Gábor h-nanási lakos felett, kit Csohány Antal gözmalom-tulajdonos azzal bizott meg, hogy az örösi díjakat szedje be. Ő azonban a beszédet díjakat elkikkasztotta. Ezért a tvszék 4 havi foghazra ítélte.

Jótekönyvezélu államsorsjáték. Mint az előző években, ez idén is nagy jótekönyvezélu államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték hozta nyereséményebe következő jótekönyvezélu intézmények vesznek részt. A magyar nemzeti színház nyugdíjintézete, a magyar gazdaszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyező egyesülete, a budapesti gyermekbarát-egylet, a m. kir. vadyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvi részére létesítendő alap, a kolozsvári »Mária-Valéria«-árvaház, a szatmármegeyi, nagy-károlyi nőipariskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javító ház stb. A játéktér nagyon kedvező esélyekkel kecsegett, a főnyeresémény 60,000 frt, az összes nyeresémények 160,000 frtra rugnak. Sorsjegyek ára 2 frt, kaphatók minden lotto- s-é adóhivatalnál, a legfőbb postahivatal és dohánytözsdeben. A busz december hó 28-án történik.

Irodalomés művészet. A »püspök atyafisága« harmadik kiadásban. A megboldogult, nagynevű író, Iványi Ödön emléke iránti kegyeletességek vélek eléget tenni azzal, midőn a korán elhunyt hatalmas tehetség legnagyobb alkotását, az Akadémian dícséretet aratott »Püspök Atyafisága« harmadik kiadásban, diszes kiállításban, karácsonyra jelenik meg. Előfizetési ára a két kötetnek 2 frt, diszkötésben 2 frt 50 kr. Előfizetéseket november 15-ig elfogad a Láng József és Társa czég könyvkiadóhivatala. Nagyvárad, 1893. évi október 30-án. Láng József, kiadótulajdonos.

Szükséges-e a polgári házasság? E czímen egy füzetecskét kaptunk, mely Budapestben jelent meg. Szerzőül »Egy pap«-van aláírva, annál feltűnőbb tehát, hogy a füzet éles támadásokat tartalmaz a klerus maganélete ellen és fejtegetéseit így fejezi be. Nincs, sem lehet igaz magyar hazafi, ki a polgári házasságot ellenéze: mert a magyar államnak szüksége van arra, hogy polgaraikat — a különböző egyházak karmai közül kivégye és szorosan magához kapcsolja. És ez a magyar államnak létkérdése, s kerüljön bármennyi pénzbe, bármily nagy áldozatba, attól visszariadni nem kell, nem lehet és nem szabad!

Vers faragás. A »Rózsaberek« szép irodalmi lap hasábjaira vágyakoztam. Iah, milyen élvezet lenne ott látni nevemet, annyi jeles muzsafai között.

Se éjem, se napom nem volt. S végül, mondja valaki, nem szerencsém, sikerült egy költemény összetakolása. Szerelmes merengés volt, három szeker kas kezerőség, feleslegesve tiz hectoliter bánattal s megöntözve 3 méter-mázsza rózsasillattal.

Százán bemenem a »Rózsaberek«-be. A nagyérdemű szerkesztő s-ives kézszerítők s még szivesebb sajnálkozások között adta udvariasan tudtomra, hogy, hogy, nagyon sajnálja, de e költemény nem felel meg olimpiai magaslaton álló lapja igényeinek, a menyinyiben nem saját életemből meritem.

Ah, a subjectivitas, az az edes subjectivitas, mely előlökli a költeményen, mely felborzongatja szívünket, olyanokat írjon barátom, közvetlenül saját élettapasza-

talatairól írjon, önben van tehetség, akkor költeményeit szívesen látom. Meghajoltam s mentem. Otthon elvettem egy konz papirt, s a legelső ivre felírtam:

Mézes hetek. (Életemből)

Arról p rsze, olvashattak, hogy megönsültem. Hallhatták e körülményt egyébképen örvendőző hitelezőimtől, kik kapzsi vágygyal lestek prédakép feleségem hozományára.

Igen, alig két hete vettem el nőmet s azóta élem a mézes heteket. Köszönöm én az ilyen mézet.

De utasítását követve a »Rózsaberek«-re jeles szerkesztőjének, elhatároztam, — hogy saját életemet verselem meg s hozzá fogok:

Oh szerelmem, sötét verem, Beléd ugyan bele estem, Mert beleje szívem vonta Feleségem hájos csókja.

Feleségem ebben a perczen betoppant s látva, hogy irkálók, rám ferdem: — Ostoba, megint firkálsz! Én saját életemet festve írtam:

Dehogy hájos, keserű lett, Szomorú az ilyen élet Nyelve mindég pergő rokka Kötögni nem szün meg soha.

Sirtam örömömben, hogy ilyen szépen halad a po-ma. Ebédnél mindössze az a kalamitás történt velem, hogy a feleségem fejemhez csapta a tálat, a miért az abban levő kása kozmáságát mertem felemlíteni, s írtam:

S ha ócsárlom az ebédet, — Mire szerzett az érdemet, — Fejemhez a tálat csapja, Mikor rájön gonosz napja.

A vers szépen növekedett. A feleségem nagy örömmel ujságotla, hogy jön az anyósom látogatába. En bumban bánatos zokszót hallattam, a mire feleségem rózsás kacsója olyat csettentett arczomra, hogy sirva fakadtam.

Létt egy új strofa:

Anyós, te átkozott lélek, Miattad már áll égtek, Feleségem pofon vágott Dühöm legfőbb fokra hágot.

A poémát befejeztem. Meg volt benne egy napi életemyem. — Saját egyéni észleletem.

Mire kaptam egy orrot: — Uram, ha ön »Mézes hetek«-et ír, ne írjon benne »Jeremiáde-okat. Nem merítetté ön életéből.«

Hej, jónél csak ide »Rózsaberek«-szerkesztője, elhinned. Dühömben szidom magam, mint a bokrot s idézem az isteni »Sekszpirt«: — Te akartad Dandin György, hogy ver-seid napvilágot lás-anak.

Krónika Író. (496.)

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. Csütörtökön, november hó 9-én, RIPP van WINKLE. Regényes operette 3 felv. Mailhaec G. és Farnia. Fordították: Evva L. és Fáy J. Bela. Zenéjét szerzeszte: Planquette R. Személyek:

Ripp-Ripp, szabadvadász Ferenczi Lisbeth, neje Komáromy M. Alisz, leánya Havi Róza Derrick, polgármester Andorfi Adrien, fia Hellvig Margit Van der Bilt, fiatal orvos Krémer Jenő Nikk, fogadó Püspöki Katrina, unokahuga Galyasi P. Sarlott, szolgálója Kiss Irén Rikkardson, hadnagy Rózsahegy. Hudzon kapitány szelleme Palóczy Stoll K. 1-ső) hadnagy Nádasi 2-ik) Katona Arday I. Falusi emberek, aszszonyok. Angol katonák. II. György gránátosai. Szellem. — Történik Amerikában 1763.

Pénteken november hó 10-én Katona József születésének 101-ik évfordulója alkalmától, diszelőbánsal leszállított helyárakkal.

BÁNK-BÁNK. Tört: dráma 5 felvonásban. Írta: Katona József.

Különfélék. Czigányprimás a bajor királyi palotában. Kedves történetet írnak Münchenből. József Ágost főherczeg legutóbbi müncheni látogatása alkalmával egy czigányzenekar, amely allandoan a bajor főváros egyik legelőkelőbb kávéházban játszik, az estei órákban a királyi palota elé vonult és ott a legmagyarabb főherczeg által régi jó nótákkal üdvözöltte. A főherczeg Augustia és Erzsébet főherczegnővel az ablakból hallgatta a játékot, majd később felhívta a palotába a primást. Sokaig vidáman huzatott mindenféle magyar dalokat, amelyek közül a Szózatot és

a Repülj fecskémet többször megismételtették. Másnap a főherczeg értékes gyémántgyűrűvel ajándékozta meg a boldog czigányprimást.

Ajánok a czár feleségének. A francia-orosz barátság alkalmából Lyon város nagyszerű ajándékkal lepte meg az orosz czárnet. Tizenkét fényesebbnél-fényesebb kosztü-möt készített a felséges asszonynak, a következő módon öszeállitva: 1. Egy bársony ruha, II-ik Henrik stílje szerint elkészítve, melynek halaványöld alapját fekete tollak díszíti. 2. Egy égszínkék atlaszruha, mely lilaszínű virágokkal és a bozzáilló levelekkel van kihimezve. 3. Egy heliotrop színű bársony ruha. 4. Egy égszínkék moiré ruha, amely letört rózsákkal van telehntve. 5. Egy halavány szürke bársony öltözet mélyvörös virág díszítéssel. 6. Egy elefántcsont színű bársony ruha. 7. Toilette, amely a papnyagja színt adja vissza. 8. Egy hófehér színű bársony ruha. 9. Egy brokat ruha. 10. Dgy brokat ruha mezei virágdíszítéssel. 11. Egy remek öltözet hajnal színe se-lyemből, amelyen arany csillagok vannak szét-szórva. 12. Végre egy kimondhatatlan szép ruha, leirhatlan szép díszítésekkel.

NYILT-TÉR. *)

Lendlbauer Kálmán vendéglős ur ezen lap hasábjain tegnap irt nyilatkozatára ezen-nel köteleességemnek tartom kijelenteni, hogy a szóban levő bérletet Nagy Gyula ur megbizásából én kötöttem ő vele tanuk előtt; a kik velem együtt mind keszkek eskü alatt bizonyítani, hogy hétköznap a csarnokot, vasár nap pedig a nagyertermet vettem ki, s erre elő-leget is adtam; továbbá a terem elfoglalása csak azon esetben érvényes Lendlbauer Kálmán ur részére, ha azt albről Nagy Gyula urnak az elfoglalt vasárnap nap előtt 2 nap-pal szóbelileg bejelenté, ezt pedig az én tud-másom szerint is az elmúlt vasárnapra nem tette, sőt a megelőző péntek este, Nagy Gyula ur tanulóit előtt, a kik már gyanusnak lát-ták a dolgot, kijelentette, hogy a kérdéses nap-on a nagyertermen 6k fognak órát tartani; igazság tehát minden tekintetben Nagy Gyula az ur részén van.

Miután ez ügyben érdekelve vagyok, eny-nyit tartottam szükségesnek kijelenteni.

Kaszás Gábor táncz-tanító.

Fentebbi nyilatkozat után, miután Lendlbauer Kálmán ur tegnapi czikkében azt írta, hogy én tanítványaimat félre vezettetem, szük-ségtelen bizonyítanom, hogy ez teljesen alap-talan rágalom, melyet ő tőle, mint becsületes üzlet-embertől nem vártam volna; foglalkozá-som nem engedi meg, hogy durván utasítsam vissza e rágalmat, csak annyit jegyzek meg, hogy nyilatkozatának azon állítása, hogy ne-ki van igazja, Kaszás Gábor ur nyilatkozata után, melynek valóságára ügyvédem által még 14 tanut jelentettem be — teljesen alaptalan; különben az igazságot a bíróság van hivatva kideríteni.

Nagy Gyula, táncz-tanító. (496.)

Nyilatkozat.

Alólírott ezennel kijelentem, — hogy az »Erzsébet«-czímű kávéház adásvételi ügyletből folyólag a »Debreczeni Ellenör«-czímű lap-ban megjelent közlemény tévedésen alapul, a nem várt közbejött esemény pusztán szeren-csétlenség, Glück Lipót ural pedig a legbarát-ságosabb egyezség alapján történt meg a tel-jes kiegyenlítés és Glück Lipót ur az »Erzsébet«-kávéházat ismét birtokába visszavette. Debreczen, 1893 november 7-én.

Elöttem: Pásztor Albert. Özvegy Pásztor Edéné.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelős-séget a Szerk.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése, november 6.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint —400 klgon felüli sulyban) — 42.— 2. Öreg közép (páronkint 300—400 klg. sulyban) — 40.— 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 45.—46.— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 klg. sulyban) 46.—47.— 5. Fialat könnyű (páronkint 251 klgig terjedő sulyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 43.—44.— 7. Közép (páronkint 220—250 klg. sulyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 45.—46.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 42.—43.— 10. Közép (páronkint 220—260 klg. sulyban) 42.—43.— 11. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 40.—43.— Sertés létszám: november 7-én napján volt készlet 165,951 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízaláni való sertés 16.— 18.—, mátaez (11—20 hónapos korban elhajtattól) 4278 drb.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos jegyzések november 7. — Buza öszre 7.28 pénz, 7.32 áru, tavaszra 7.64 pénz, 7.66 áru. Tengeri 1894. máj.—jun.—ra 5.06 pénz, 5.09 áru Zab öszre 7.45 pénz, 7.55 áru. — Kaposztarepcze aug.—szept. — pénz. — áru.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

KARDOS LÁSZLÓNÁL

KOSSUTH-UTCA.

NŐI KÉZI MUNKÁK

és pedig a legszebb és legújabb ó-német lyukas szegélyes.

Minden nagyságú tálcakendők

asztalfutók.

Kredenez terítők.

Asztalka- és varrógép-takarók.

láncz és keresztöltéssel,

egész színválaszték

jó mosatu himző selyemből és pamutból.
(441)

HIRDETMÉNY.

Ó császári és apostoli királyi felségének
legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazdaszónok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegék segélyező-egyesülete, a budapesti gyermekbarát-egylet, a m. kir. vagyonatlan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári »Mária Valéria« árvaház, a szatmármegyei nagykarolyi nőpariskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalpja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészben fog részesülni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint
160,000 frtra rugnak

és pedig:

1 főnyeremény	60 000 frt	2 nyeremény egyenkint	2 000 frt
1 "	15 000 frt	4 "	1 000 frt
1 "	10 000 frt	20 "	500 frt
1 nyeremény	5 000 frt	50 "	100 frt
1 "	4 000 frt	200 "	50 frt
1 "	3 000 frt	3 000 "	10 frt

az összes nyeremények közpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1893. Deczember 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, sós- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi »Mercur«-nál és minden városban és nevezetesebb helyiségben felállított egyéb sorsjegyjárló közegnél.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én.

M. k. lotto-igazgatóság

SZÖNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

takarók és lópokróczok

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

JUTÁNYOS szabott áron
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

divatos női ruhászövetek

Francia flanelek, Kasán, Moldon

legújabb flanel

selyem és bársony

BLUZOK

színes és fekete selymek

MOSÓ VELEZEK

TÉLIHIMALÁY KENDŐK

selyem- és harasztkendők

Gyermek-ruhácskák, felöltők

normal- gyapju- és pamut

ALSÓ INGEK

UJJASOK és NADRÁGOK

Téli harisnyák, keztük

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI és GÁCSI

posztokban

Tricot, peruvien és Doskinokban.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpenztári, kereskedelmi

üggyévi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,

TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a »DEBRECZEN« czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLAKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos áron.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előzetes ár
helyben, vagy postán
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes száma
lap szellemi részét illető
emény a szerkesztőségbe
barnoztatva küldeni

Előzetes ár
Tegnap K. Lajos könyv
és a kindóhivatalban (Pest
száll.)

A Pável-
oláh nyelv ügye
tal befejezni se
Váradon, sem
Szebenben. Az
ket, mert ezek
a g. keleti, Nagy
ról a g. kath. n
dezik azt, hogy
kül elvész az
vallásfelekezeti
nitója és minden
minden erejéből
ezzel áll, e nélkül
színéről a gör. k
Előtünk fele
püspök körrende
ditja papjait, ha
magyar nyelvet
és az iskolákban
kizárólag csak o
imádkozzanak
olvasóm, hogy
rendeletnek a m
gyarul is!

»Pentru-ca
diu vedere ni se
rica, ritul si relig
»Mert ahol ezt f
romba döntik ma
tartást szüleink
Hát ezen re
ának Pável p
Michailu Pavelu
Na, mégis, z
ben igazat adott
gróf vallás- és
mondotta ugyan
mert egy pens
ilyen leiratot ne
tesíti erről Pável

Hanem még
szönheljük mi ta
gróf ezeket írta
»Eszrevétel
azonban a rende
amely az egyház
anyanyelvvél, me
— talán a gör. k
vannak különböz
más hitvallásnak
rendelet végpont
egyház rituális n
vül lagysát a g
romlásával a
lat b.a. Ez am
nyilvánosságra P
magyar közökt, n
látták, sőt hisszu
megbotránkoztak
mi utköztünk me
revették s talán
rajta, mégis csak
tára Csáky gróf
ő miniszteri me
határozottan hi
itélni, megtróni k
miniszter csak
nem hagyha
Pedig ha cs
gyelemmel az olá
házánkban az a
után labra kapt
sáig fejlődtek: az
hogy a g. kel. e
nemzeti egyháza
zet, a két vallás
meg nemzetünk
nezelü harczoit.
nünk hazarészün
jére s azonnal s
talnunk, hogy me
künk. Akármelyik
enger sok tiszta